

Małgorzata Ptasieńska

**II MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA:
„Nowoczesne nośniki i środki informacji naukowej
w służbie nauki”**

(Gdańsk, 22–24 września 1999 r.)

Polskie biblioteki naukowe u progu lat dziewięćdziesiątych rozpoczęły systematyczny proces zmian w sposobie funkcjonowania. Zgodnie ze standardami i rozwiązaniami w Europie Zachodniej oraz Ameryce Północnej postanowiły zautomatyzować swe procesy biblioteczne poprzez wprowadzenie u siebie wybranego zintegrowanego systemu biblioteczno-informacyjnego. Takie „rewolucyjne” przeobrażenia, oprócz nakładów finansowych, wymagają jednak zmian w świadomości samych pracowników bibliotek, przyzwyczajonych do tradycyjnych metod pracy. W związku z powyższym istotne stało się pytanie, jak nowoczesna technologia wpłynie na rozwój innych dyscyplin naukowych, wymianę doświadczeń między naukowcami. Być może dzięki niej nastąpi zespolenie pracowników nauki na całym świecie. Odpowiedzi na te pytania powinny zapaść podczas omawianej konferencji.

II Międzynarodowa Konferencja Naukowa w Gdańsku zorganizowana została przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, Departament Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Bibliotekę Główną Politechniki Gdańskiej. Honorowy patronat objął Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej Maciej Płażyński. Honorowym zaś Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego został JM Rektor Politechniki Gdańskiej prof. dr hab. Aleksander Kołodziejczyk. Obradom przewodniczyła Dyrektor Biblioteki Głównej Politechniki Gdańskiej st. kustosz dypl. mgr Janina Ligman.

Uczestnicy konferencji reprezentowali biblioteki naukowe: politechnik, uniwersytetów, akademii ekonomicznych, medycznych, muzycznych, mniej było osób ze środowiska naukowego z dziedziny bibliotekoznawstwa i informacji naukowej. Natomiast licznie przybyli przedstawiciele niektórych firm oferujących nowoczesną technologię dla bibliotek – z Holandii, Niemiec,

Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych. W ciągu trzech dni obrad wygłoszono w sumie 27 referatów i 6 komunikatów. Konferencja odbywała się w 4 sesjach przedpołudniowych i popołudniowych, prowadzonych przez przedstawicieli różnych środowisk naukowych.

Obrady rozpoczęły się od znaczącego dla Politechniki Gdańskiej, jak również całego środowiska VTLS-owego otwarcia systemu VIRTUA w wersji testowej. Dokonał tego wiceprezydent VTLS Jack Bazuzi referatem „Virtua – A world Class Library Automation System”. W ten sposób została zainstalowana pierwsza biblioteka wirtualna w Polsce. Dyrektor Biblioteki Politechniki Gdańskiej Janina Lingman w swoim wystąpieniu „Model strategii integracji informacji naukowej w systemie VTLS VIRTUA bibliotek naukowych Trójmiasta” przedstawiła zasady funkcjonowania tego systemu w środowisku gdańskim. Katalog Komputerowy VTLS-VIRTUA Środowiska Trójmiasto opracowany został przez koordynatora tych działań, tj. Bibliotekę Główną Politechniki Gdańskiej oraz 8 bibliotek naukowych Trójmiasta, były to: BG Akademii Medycznej, BG Wyższej Szkoły Morskiej, BG Akademii Muzycznej, BG Akademii Sztuk Pięknych, BG Akademii Wychowania Fizycznego, a także Biblioteka Centrum Techniki Okrętowej, Biblioteka Instytutu Morskiego oraz Biblioteka Instytutu Medycyny Morskiej i Tropikalnej.

Problematyka wykładów podczas konferencji dotyczyła dwu zasadniczych problemów, tj. wykorzystania multimedialnych narzędzi w pracy bibliotek oraz funkcjonowania w nich systemów PROLIB, VTLS, ALEPH czy specjalistycznych JASON, ERL. Info-Rol. Pierwszej grupie zagadnień poświęcone zostały m.in. referaty: Katarzyny Nowosad „Multimedialne narzędzia wyszukiwania i udostępniania informacji w Bibliotece Sejmowej”, Anny Pepol „Nowe serwisy biblioteczne w bibliotekach zachodnich (wybrane zagadnienia)”, Czesława Garnysza „Dziś i jutro biblioteki naukowej w aspekcie nowych nośników i środków informacji”, Anny Sokołowskiej-Gogut „Internetowe, naukowe źródła informacji dla ekonomistów – prezentacja internetowa”. Z drugiej grupy tematycznej wymienić należy referaty m.in: Petera Lindego „How Research Documents from The University of Karlskorona. Ronneby are Disseminated via PDF on The WWW”, Elżbiety Petrowic „System elektronicznego dostarczania dokumentów (artykułów z czasopism) – JANSON w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie”, Marii Lamberti „Zastosowanie technologii ERL w BU-UAM w Poznaniu”. Elżbieta Boulange-Niwińska przedstawiła ciekawy wykład zatytułowany „Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej bibliotekom naukowym”, prezentując w nim zasady przyznawania subwencji dla bibliotek naukowych oraz ich wykorzystanie na przykładzie programów „ARCHIWA” i „LIBRARIUS”. Bardzo interesujące było też połączone z pokazem wystąpie-

nie Brigitte Kuehne z Kalmar Laens – Bibliotek w Szwecji, zatytułowane „DERAL-Distance Education in Rural Areas via Libraries”, a dotyczące nauczania na odległość. Autorka wymieniła biblioteki europejskie biorące udział w tym programie. Zaprezentowała jego trzy zasadnicze problemy: 1. Edukację dla kogokolwiek, kto tylko chce, 2. Uczyć się tego, czego się chce, 3. Nauczyć się takimi formami, jakimi się chce. Omawiany program obejmuje zasadniczo biblioteki publiczne, wprowadzany jest już w Austrii, Hiszpanii, Irlandii, Wielkiej Brytanii i Szwecji. Najbliższy tematowi konferencji był referat Marianny Zaremby z Urzędu Patentowego RP w Warszawie pt. „Wykorzystanie zasobów informacji patentowej w badaniach naukowych”.

W Gdańsku wystąpili wydawcy baz danych na CD i w internecie z różnych państw. Poprzez prezentacje swoich ofert próbowali dotrzeć do potencjalnych klientów, zdając sobie sprawę z ogromnie chłonnego rynku. Swe propozycje oferowali: Tina Long z Cambridge Scientific Abstracts – UK, Dave Tomas z Gale Group in Europe, Middle East and Africa – USA, Paul Snijders reprezentujący Elsevier Science – Netherlands, Dagmar Stehle i Zdzisław Szkutnik z Lange & Spinger, połączonego z EBSCONET – Niemcy i USA.

II Międzynarodowa Konferencja w Gdańsku zakończyła się dyskusją na temat kondycji polskich bibliotek naukowych. Podczas podsumowania padły słowa zadowolenia z dotychczasowej automatyzacji bibliotek. Wyrażono nawet pogląd: „biblioteka wirtualna, biblioteka realna”. Dla ostudzenia samozadowolenia skonstatowano, iż przed bibliotekami naukowymi stają wciąż nowe, poważne problemy i wyzwania.

Biblioteka Główna Politechniki Gdańskiej planuje opublikować materiały konferencyjne.